

Warm en duurzaam wonen in Deventer

| De Transitievisie Warmte Deventer kort en begrijpelijk uitgelegd

Meer weten? Kijk op:

www.deventerstroomt.nl

Voor verwarming, warm kraanwater en koken gebruiken we in de meeste woningen en gebouwen in Nederland nu nog aardgas. Dat gaan we anders doen. Met andere, duurzame energiebronnen. Dat is nodig om de klimaatverandering tegen te gaan.

In 2016 heeft Nederland het klimaatakkoord van Parijs ondertekend en zijn er afspraken gemaakt over het verminderen van de CO2-uitstoot. In 2019 is in Nederlandse het Klimaatakkoord gesloten. Daarin hebben 150 partijen afgesproken om voor 2050 in totaal 7 miljoen woningen en 1 miljoen gebouwen aardgasvrij te maken.

Transitievisie Warmte Deventer

In 2050 moet ook Deventer aardgasvrij zijn. We verwarmen onze woningen en gebouwen dan met andere, duurzame energiebronnen dan aardgas. Deze overstap naar een aardgasvrije manier van verwarmen en wonen noemen we de **warmtetransitie**.

Deze omschakeling is geen makkelijke en goedkope opgave en is ook niet binnen een paar jaar klaar. De richting en manier waarop we dat in Deventer de komende vijf jaar willen doen, beschrijven we in de Transitievisie Warmte Deventer. Daarin staat onder andere:

- Welke alternatieven we voor aardgas hebben in Deventer;
- Waarom we de eerste 10 jaar kiezen voor wijken waar een duurzaam alternatief haalbaar en betaalbaar is;
- In welke wijken we het eerst aan de slag gaan;
- Waarom de overstap naar duurzame energiebronnen alleen lukt als inwoners, organisaties en gemeente samen werken aan de toekomst.

De Transitievisie Warmte gaat over alle woningen, winkels, kantoren, scholen en andere gebouwen in Deventer. Voor verwarming, warm kraanwater en koken wordt nu meestal nog aardgas gebruikt. Volgens het Klimaatakkoord moet 20% van de woningen in Nederland in 2030 aardgasvrij zijn. Voor Deventer betekent dat, dat in de komende 10 jaar 10.000 woningen van het aardgas af gaan. In de 20 jaar na 2030 gaat de overige 80% van de woningen van het aardgas af.

Stap voor stap, haalbaar en betaalbaar

Overschakelen op andere, duurzame energiebronnen dan aardgas kost tijd en geld. Het lukt alleen als het voor iedereen haalbaar en betaalbaar is. De gemeente en de overheid onderzoeken financieringsmogelijkheden om de omschakeling voor iedereen betaalbaar te maken. We pakken de transitie, de omschakeling, stap voor stap en wijk voor wijk aan.

Samenwerken en leren van elkaar is onmisbaar, want alleen als we het als bewoners, bedrijven, instellingen en gemeente samen doen, kunnen we de nodige stappen zetten.

Isoleren is de eerste stap

De warmtetransitie pakken we grofweg in twee stappen aan en begint altijd met (beter) isoleren:

STAP 1: ISOLEREN EN VENTILEREN

Energie die je niet verbruikt, hoef je ook niet op te wekken, kost je ook geen geld en bespaart CO2-uitstoot. Kosten en energie besparen, begint met het (beter) isoleren van huizen en gebouwen. Zo krijg je een aangenamer woonhuis (minder tocht en koude plekken in je huis) en help je gelijk mee de klimaatverandering terug te dringen. Bij isoleren hoort ook goede ventilatie. De overstap op elektrisch koken is ook een goede maatregel richting een aardgasvrije woning of aardgasvrij gebouw.

STAP 2: WARMTE ZONDER AARDGAS

Er zijn meerdere manieren om een huis of gebouw te verwarmen zonder aardgas. In Deventer hebben we een mix aan oplossingen nodig. Dat betekent dat de elektriciteit wordt opgewekt met bijvoorbeeld zon en wind, we meer warmte uit (afval)water gaan gebruiken en al het gas dat we in 2050 nog gebruiken duurzaam gas moet zijn. We beginnen in Zandweerd met het Slim Warmtenet Zandweerd. Daar gebruiken we de restwarmte voor van het gezuiverde afvalwater van de rioolwaterzuivering.

In drie wijken samen aan de slag

De komende vijf jaar (2021-2025) willen we in Zandweerd, Bathmen en het Oranjekwartier/Ludgeruskwartier in totaal 5.000 woningen en gebouwen gaan verwarmen met duurzame energiebronnen. In die vijf jaar onderzoeken we ook verder wat we in andere wijken kunnen doen en wanneer. Voor we in een wijk aan de slag gaan, maken we met bewoners samen eerst een wijkuitvoeringsplan (WUP). Bewoners bepalen samen met de gemeente en met hulp van experts wat volgens hen de beste oplossing is voor hun wijk.

Wijk:	Welke duurzame energiebron:	Wanneer:
Zandweerd	Slim Warmtenet Zandweerd: • Gebruikt restwarmte uit de rioolwaterzuivering; • Onderzoek naar mogelijkheden om ook warmte uit de IJssel en Singel te gebruiken voor een uitbreiding van het Slim Warmtenet Zandweerd.	Voor 2030
Bathmen	Bathmen Energieneutraal in 20230 is één van de doelen in 'Voor 2030' de dorpsvisie Bathmen. Dit werken we samen met Noaber- Energie en Bathmen zelf de komende jaren uit. Belangrijke stappen zijn: • Buurt voor buurt samenwerken aan beter isoleren. • Onderzoeken van opwek groen gas, samen met boeren in Bathmen.	Voor 2030
Oranjekwartier/ Ludgeruskwartier	Onderzoeken van alternatieven, in combinatie met renovatie en nieuwbouw.	Voor 2030

Er zijn drie manieren waarop je aardgas kunt vervangen (met daarinbinnen meerdere varianten)

1. Individuele oplossingen, zoals volledig elektrisch verwarmen van een woning;
2. Het gebruik van een alternatief, duurzaam gas, zoals groengas of biogas;
3. Aansluiten op een warmtenet.

Wijkuitvoeringsplan

In een wijkuitvoeringsplan leggen we vast wat het beste, duurzame alternatief is voor aardgas en wat de kosten daarvoor zijn. In een WUP staat ook wat de gevolgen zijn in de wijk (boven- en ondergronds), voor bewoners en in grote lijnen de planning van de stappen die nodig zijn voor de omschakeling op het duurzame alternatief voor aardgas.

Een wijkuitvoeringsplan maken we samen met bewoners en andere betrokkenen in de wijk. Het college van burgemeester en wethouders stelt uiteindelijk de plannen vast.

Leren van en met elkaar

Voor het maken van een WUP bestaat geen blauwdruk die we samen even invullen. De komende jaren krijgt de Deventer aanpak van de warmtetransitie in de eerste drie wijken steeds meer vorm.

Hoe geven we ruimte aan initiatieven van Deventenaren? Hoe kunnen bewoners en andere betrokkenen een rol spelen bij het opstellen en helpen uitvoeren van het wijkuitvoeringsplan? En hoe zorgen we er voor dat het alternatief voor aardgas voor iedereen haalbaar en betaalbaar is en iedereen in de wijk ook mee kan en wil doen met de overstap? Het Duurzaamheidsteam Zandweerd heeft bijvoorbeeld het buurtplan 'Zandweerd gaat voor minder' opgesteld. Dit buurtplan is weer een belangrijke bouwsteen voor het wijkuitvoeringsplan voor Zandweerd Noord en Zuid.

Wat we samen ontdekken, leren en belangrijk vinden, leggen we vast. Zo hoeven we niet in elke wijk weer opnieuw het wiel uit te vinden. Daarbij kijken we ook naar ontwikkelingen in de rest van het land en in bestaande en nieuwe duurzame energietechnieken. Daarom wordt de Transitievisie Warmte ook elke vijf jaar vernieuwd.

Wil je meer weten over een wijkuitvoeringsplan? Meedenken over een plan of een reactie geven? Blijf dan vooral verder lezen voor meer informatie.

We werken ook aan een digitaal hulpmiddel voor de Transitievisie Warmte. Door het invullen van je postcode kun je dan zien wat de plannen zijn voor jouw wijk en wat de alternatieven zijn voor de duurzame verwarming van je huis.

Wat betekent aardgasloos wonen voor mij?

Gemiddeld is ongeveer 80% van je aardgasverbruik nodig voor het verwarmen van je woning en zo'n 20% voor het gebruik van warm water in de keuken en badkamer. Voor het koken gebruik je het minst. Aardgas kan vervangen worden door andere, duurzame energiebronnen.

Het is ook mogelijk om twee technieken te combineren. Dat heet een hybride alternatief voor aardgas. Wonen zonder aardgas levert meer comfort op. Door isolatie heb je bijvoorbeeld minder last van tocht. Het zorgt voor een lagere energierekening en een betere leefomgeving voor jou en de volgende generaties (we stoten immers minder CO2 uit).

Niet alle manieren zijn even geschikt voor elke woning of wijk. Dat hangt af van het soort woning waarin je woont, het bouwjaar, de mate van isolatie, het gebruik van verwarming en warm water. Je kunt al wel verschillende maatregelen nemen om straks aardgasvrij te wonen. Dit hoeft niet in één keer, maar kan vaak in meerdere stappen en overmeerdere jaren worden gedaan. Zo word jij steeds meer aardgasvrij(-klaar).

Wat kun je nu al zelf doen?

Aardgasvrij ben je niet van de één op de andere dag. Je kunt kleine en grotere stappen zetten om je huis voor te bereiden op aardgasvrij wonen. Het maakt niet uit waar je woont en wanneer je wijk aan de beurt is om over te stappen op een duurzaam alternatief voor aardgas. Het zijn maatregelen waar je geen spijt van krijgt.

Laat je adviseren door bijvoorbeeld een gratis energiecoach over welk aardgasvrij alternatief in je woning mogelijk en verstandig is. Is je cv-ketel aan vervanging toe of wil je gaan verbouwen? Maak dan zeker een afspraak met een energiecoach. Hierover verderop meer informatie.

Natuurlijke momenten

Ben je van plan om te verbouwen of te verhuizen? Of zijn apparaten in je huis aan vervanging toe? Dan kun je op dat moment al kiezen voor een duurzamer alternatief. Een paar voorbeelden:

- Als je cv-ketel aan vervanging toe is, kies dan een zuinigere variant, bijvoorbeeld een HR-ketel. Het liefst in combinatie met een slimme thermostaat. Als je huis al voldoende geïsoleerd is, kun je er ook een hybride warmtepomp aan koppelen;
- Ben je toe aan een nieuwe keuken? Stap over naar gasloos koken. Kies voor een inductiekookplaat en een elektrische oven;
- Ga je verbouwen? Isoleer dan meteen ook dak, spouw, muren en ramen.

Isoleren

Het belangrijkste is dat je nu al minder aardgas gebruikt voor het verwarmen van je woning. Dat kun je doen door vloerisolatie, dakisolatie, spouwmuurisolatie en glisolatie. Isoleren is altijd goed. En voor sommige alternatieven voor aardgas is het zelfs nodig. Met isolatie maak je je woning klaar voor de overstap naar aardgasvrij wonen.

Meer weten? Kijk op:

www.deventerstroomt.nl

WAT PAST BIJ MIJN WONING?

Ben je huurder?

Dan zorgt je verhuurder of woningcorporatie voor grote ingrepen, zoals isolatie. Je kunt zelf eventueel tochtstrippen plaatsen of radiatorfolie achter je radiatoren aanbrengen. Vraag na bij je verhuurder of woningcorporatie wat de plannen zijn voor je woning.

Maatregelen op basis van bouwjaar

Met het bouwjaar van je woning kun je in de afbeelding hiernaast zien wat je kunt doen. In de afbeelding staan maatregelen waarvan je geen spijt krijgt en aanvullende maatregelen. De 'geen spijt' maatregelen verlagen direct je energieverbruik en maken je woning stap voor stap aardgasvrij-klaar. De aanvullende maatregelen kun je later nemen, als duidelijk is wanneer en waarmee je je woning gaat verwarmen.

Meer weten?

De warmtetransitie vraagt tijd, inzet en geld van bewoners, verhuurders, gemeente en (warmte)netbeheerders. De gemeente en wijkbewoners maken samen wijkuitvoeringsplannen voor Zandweerd, Bathmen en het Oranjekwartier/ Ludgeruskwartier.

Ben je op zoek naar meer informatie, advies, hulp, wil je meedenken of reageren? Kijk dan op de website van Deventer Stroomt (www.deventerstromt.nl).

Hier vind je bijvoorbeeld verhalen en video's van Deventenaren die al energiemaatregelen hebben genomen, een overzicht van mogelijke subsidies en leningen, hoe je een afspraak kunt maken met een gratis energiecoach, wat er bijvoorbeeld allemaal in Zandweerd gebeurt en informatie over weggeef-, kortings- en gezamenlijke inkoopacties voor verschillende energiebesparende maatregelen (bijvoorbeeld een gratis energiecoach, korting op een energiescan, slim afstellen van je cv en de aanschaf van infrarood verwarmingspanelen en de gezamenlijke inkoop van zonnepanelen en woningisolatie).

Via www.gratisenergiecoach.nl kun je ook direct een afspraak maken met een gratis energiecoach.

BOUWJAAR

NA 2000	1992 - 2000	1975 - 1992	1940 - 1975	VOOR 1940
TEMPERATUUR VERWARMING				
GEEN SPIJT MAATREGELLEN				
 Isoleren Vloerverwarming Zonnepanelen Inductie-koken	 Isoleren HR+++ glas Vloerverwarming Zonnepanelen Inductie-koken	 Isoleren HR+++ glas Zonnepanelen Inductie-koken	 Isoleren HR+++ glas Zonnepanelen Inductie-koken	 Isoleren HR+++ glas Zonnepanelen Inductie-koken
AANVULLENDE MAATREGELLEN				
 HR+++ glas Warmtepomp Mechanische ventilatie	 Vloerisolatie Warmtepomp Mechanische ventilatie	 HR+++ glas Vloerisolatie (Hybride) Warmtepomp Vloerverwarming	 Vloer/gevel/dakisolatie HR+++ glas (Hybride) Warmtepomp Vloerverwarming	 (Hybride) Warmtepomp

